

N:o 117.

Af Herr **Ola Andersson** i Burlöf: Om skrifvelse till Kongl. Maj:t angående ändring eller förklaring uti Kongl. Kungörelsen den 11 September 1877 rörande fortsättningsskolor.

Redan 1842 års skolstadga, § 10 mom. 2, uttalar en tanke om att genom någon fortsatt undervisning *underhålla* de i folkskolan inhemtade kunskaperna. Kongl. Cirkuläret den 22 April 1864 anbefaller skolråden att tillse, att för de barn, som ur skolan utgått, beredes tillfälle att *underhålla redan förvärfvade kunskaper* och att *deruti ytterligare förkofra sig*. Kongl. Cirkuläret den 15 Oktober 1869 påpekar, att denna undervisning bör ordnas efter en bestämd plan. Sedan man sålunda steg för steg sökt vinna erfarenhet i detta afseende, ansåg Kongl. Maj:t tiden vara inne att vidare reglera denna undervisning och föreslog för den skull Riksdagen 1877 att bevilja statsbidrag åt *fortsättningsskolor*, som de dåmera kallades, och Riksdagen beviljade för ändamålet 30,000 kronor. Med anledning häraf utfärdades Kongl. Kungörelsen den 11 September 1877 och sedermera Kongl. Cirkuläret den 11 Oktober 1878, uti hvilka ej allenast villkoren för statsbidrag, utan ock undervisningstiden och läroämnena närmare bestämmas.

Ehuru denna fortsatta undervisning, för att både blifva rätt fruktbarande och mera allmän, har att kämpa med många svårigheter, synnerligast hvad landsbygden med dess mera spridda befolkning beträffar, lär man väl dock böra underlätta den, der förhållandena möjliggöra sådant, likväl så, att man både förvissar sig om, att undervisningen på behörigt sätt bedrifves, och att ej folkskolan lider intrång och skada.

Behovvet af fortsatt undervisning uppenbarar sig ej blott uti de många tid efter annan inrättade folkhögskolorna, hvilka numera kunna sägas hafva vunnit stadga och förtroende, utan ock uti de förutnämnda

fortsättningsskolorna, hvilka senare sistlidet år uppgingo till omkring 400 i hela riket.

Till den vida fullständigare kursen uti folkhögskolorna kan naturligtvis ej det stora flertalet komma, och om därför fortsättningsskolorna kunna i någon, om ock ringa mån bidraga att underhålla och något öka det i folkskolan inhemtade kunskapsmättet, är det ju ej att förakta.

Måhända borde man dock ej derifrån afvisa dem, hvilka, såsom 1877 års kungörelse stadgar, vare sig till följd af sjukdom, fattigdom eller af andra orsaker, icke hafva »med goda vitsord genomgått föregående afdelningars kurser» i folkskolan, och allra minst de bland dessa, hvilka möjligen på annan väg förvärfvat sig deremot svarande kunskapsmätt.

Hvad jag vidare med denna framställning åsyftar är att vinna en förklaring eller förändring uti anförda stadganden, hvarigenom ej hinder förefinnes att jemväl på landsbygden, der förhållandena härför lämpa sig, anordna denna fortsättningsskola såsom aftonskola, hvilket för stad är medgifvet. Det är mig visserligen ej obekant, att sådant undantag någon gång lär hafva gjorts, men att detta kan behöfva och till fromma för saken bör utsträckas, framgår utaf en nyligen till Kongl. Maj:t i sådant syfte ingifven petition från Lunds stifts allmänna folkskollärarymöte i Malmö sistlidet år.

Ehuru jag visserligen ej väntar så stora verkningar af fortsättningsskolan, som kanske en och annan deraf hoppats, bör detta dock ej hindra att man bör söka göra den så nyttig som ske kan, och skall jag därför tillåta mig att vördsamt föreslå,

att Riksdagen anhåller, det Kongl. Maj:t täcktes meddela sådan ändring eller förklaring uti Kongl. Kungörelsen den 11 September 1877 angående fortsättningsskolor, att *dels* stadgandet att hafva med goda vitsord genomgått föregående afdelningars i folkskolan kurser något jenkas och mildras, och *dels* att det må stå skoloråden fritt att, i samråd med distriktets folkskoleinspektör, indela tiden för fortsättningsskola, på sätt för hvarje fall kan anses lämpligast och till ändamålet bäst ledande.

Stockholm den 4 Mars 1882.

Ola Andersson.